

revidert september 2020

PLAN FOR TRYGT OG GODT SKOLEMILJØ PÅ TJENSVOLL SKOLE

INNLEDNING

Grunnskoleopplæring er obligatorisk i Norge. Det er derfor viktig at alle elever har et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Eleven har en individuell rett til et trygt og godt psykososialt og fysisk skolemiljø. For det psykososiale skolemiljøet er det elevens egen opplevelse som er avgjørende.

Kapittel 9A i opplæringsloven skal bidra til at elevene har det trygt og godt på skolen, slik at elevene trives og lærer best mulig. Reglene gir eleven en individuell rett og inneholder en fremgangsmåte for hvordan skolen og fylkesmannen skal behandle sakene på best mulig måte. Reglene gjelder på skolen i skoletiden, herunder også i leksehjelp- og skolefritidsordninger (SFO).

Utdrag fra læreplanens overordnede del, verdier og prinsipper for opplæringen:

Opplæringens mål er å ruste barn, unge og voksne til å møte livets oppgaver og mestre utfordringer sammen med andre. Den skal gi hver elev kyndighet til å ta hånd om seg selv og sitt liv, og samtidig overskudd og vilje til å være andre til hjelp.

ALLE har et felles ansvar for læringsmiljø med omtanke for andres behov og respekt for læring. Både den enkeltes hverdag i skolen og muligheter senere i livet kan bli ødelagt hvis konflikt og uorden får sette sitt preg på miljøet. Alle elevene har rett til opplæring i ryddige og rolige former, og har selv medansvar for dette.

SKOLENS OPPDRAG OG ANSVAR

Opplæringens mål er å utvide barns, unges og voksnes evner til erkjennelse og opplevelse, til innlevelse, utfoldelse og deltakelse. Skal utdanningen fremme disse målene, kreves en nærmere utdyping av verdigrunnlag, menneskesyn og fostringsoppgaver.

Dette betyr i praksis at skolen har:

1. Plikt til å følge med
2. Plikt til å gripe inn
3. Plikt til å varsle
4. Plikt til å undersøke
5. Plikt til å sette inn tiltak
6. Plikt til å dokumentere

Å GI STØTTE TIL DEN SOM KRENKES ER ALLTID EN DEL AV DET Å GRIPE INN

- 1. Å følge med:** Alle som arbeider på skolen har en individuell plikt til å følge med. Samtidig må skolen ha system som sikrer at hver enkelt gjør dette, blant annet gjennom tilsynsordninger og regelmessig kartlegging av det psykososiale miljøet. Dette er rektor sitt ansvar.

Skolen må vurdere: *Hvor er det behov for å følge med ved vår skole?* Eksempler kan være spesifikke steder i skolegården, korridorer, toaletter, garderobes, gymsal, kantine, SFO, leksehjelp, nett og sosiale medier.

Når er det behov for å følge med ved vår skole? Eksempler kan være spesielle tidspunkt, arrangementer, aktiviteter, fag, eller overgangssituasjoner. *Hvem er det behov for å følge med på ved vår skole?* Enkelte barn og unge kan være mer utsatt for å bli krenket/krenke enn andre. Noen er mer sårbare, og har behov for ekstra beskyttelse. *Hvordan skal vi følge med?* Hvilke verktøy skal skolen bruke for å avdekke det som foregår i det skjulte? Eksempler er samtaler, observasjonsverktøy, spørreundersøkelser og gode varslingsrutiner.

Elever og foreldre er aktører som kan utfylle skolens kunnskap om hvor, når og hvem det er behov for å følge godt med på, og bør involveres i skolens arbeid.

- 2. Å gripe inn:** Plikten til å gripe inn er knyttet til krenkelser som skjer der og da, som du som arbeider eller utfører en tjeneste på skolen selv er vitne til, og som fortsatt pågår.

Det kan for eksempel være:

- Å stoppe knuffing eller slåssing
- Å stoppe negativ språkbruk
- Å stoppe nedsettende kommentarer
- Å stoppe utestengelser
- Å stoppe krenkelser på sosiale medier

3. **Å varsle rektor:** Plikten til å varsle gjelder for deg som arbeider eller utfører en tjeneste på skolen, dersom du har mistanke eller kunnskap om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen. *Mistanke eller kunnskap kan du få ved at eleven forteller, foresatte forteller, du mistenker eller oppdager.* Det skal være lav terskel for å varsle. Enkeltepisoder som kan virke uskyldige eller bagatellmessig for voksne, kan være alvorlig for barn og unge og føye seg inn i rekken av mange krenkelser.

§ 9A-5 Skjerpet aktivitetsplikt

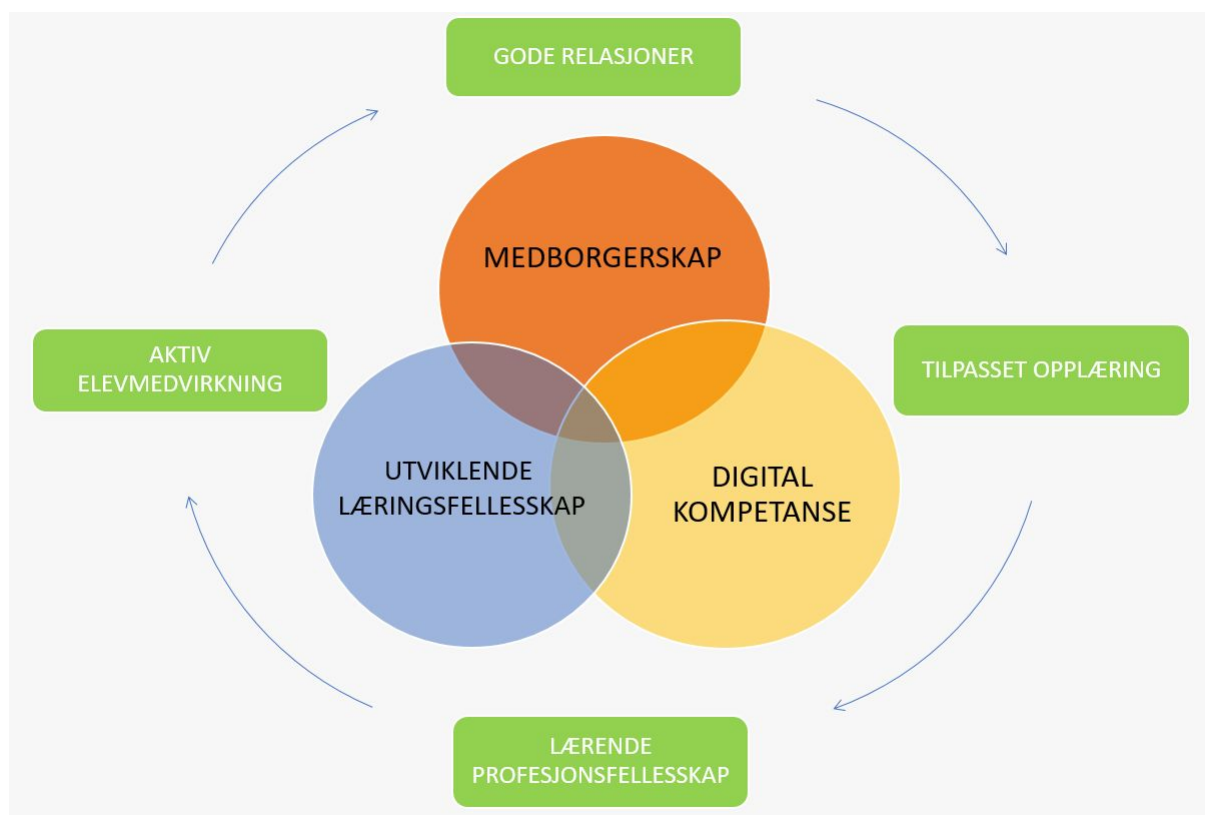
Alle som arbeider på skolen har en skjerpet aktivitetsplikt dersom ansatte krenker, mobber, trakasserer, diskriminerer eller utøver vold mot elever. Dersom noen ansatte krenker elever skal skoleeier varsles. For øvrig gjelder de ordinære delpliktene i aktivitetsplikten.

4. **Undersøke saken:** Skolen skal reagere umiddelbart og undersøke alle saker hvor det foreligger mistanke eller kunnskap om at en eller flere elever ikke har et trygt og godt skolemiljø. Skolen bør undersøke saken ved å:
- Samtale med eleven*
 - Samtale med elevens foresatte*
 - Systematisk observasjon av samspill mellom elever, feks. innblikk, spørreundersøkelser, sosiogram, (spekter).*
- Skolen skal alltid arbeide ut i hensynet til barnets beste. Undersøkelser skal gi skolen og de involverte god nok kunnskap til å iverksette egnede tiltak.

5. Iverksette tiltak og evaluere: Når det viser seg at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø, skal skolen sette inn egnede tiltak for at eleven igjen får det trygt og godt. Skolen skal lage en skriftlig plan, en aktivitetsplan, som beskriver de tiltakene som skal iverksettes for at eleven skal få et trygt og godt skolemiljø. I tillegg til å lage en aktivitetsplan, skal skolen også løpende dokumentere hvilke tiltak som faktisk blir gjennomført.

Skolen ønsker felles kvalitetsplaner for skole og SFO. Dette blir mer helhetlig og som tydeliggjør lærernes, sfo-ansatte, skoleledelsens og andre tilsattes felles ansvar for læring, utvikling og trygghet for elevene. Planen har målsettinger om faglig og sosial læring både for enkeltindividet og fellesskapet. Alt arbeid i skolen må bygge på målsettinger om livslang læring-motivasjon for å lære, ønske om å utvikle seg og strekke seg etter nye mål. Modellen viser Stavangerskolens satsningsområder som skal prege skolens praksis.

Forebyggende: Relasjonsbygging, alle ansatte er trygge voksne som elevene kan ha tillit til.

Alle voksne har ansvar for relasjonsbygging og bevaring av relasjoner med elevene. Relasjonsbygging anses som forebyggende i den forstand at elever i trygge relasjoner med voksne lettere beskriver situasjoner som oppleves som vanskelige og utrygge. De voksne er ansvarlige for å være gode rollemodeller for elevene, og skal være inkluderende, lyttende, oppsøkende, omsorgsfulle og forståelsesfulle. De voksne skal ha et positivt elevsyn, skape situasjoner hvor elevene kan oppleve mestring, stille krav, se elevene og skape gode samtaler. De voksne har ansvar for å iverksette, følge opp, evaluere og avslutte saker og/eller tiltak.

- Systematisk oppfølging settes inn i skolens årshjul
- **ALLE** voksne skole/SFO er kjent med Aktivitetsplikten
- **ALLE** elever er kjent med at alle har rett til et godt skolemiljø - Elevråd,
- **ALLE** hendelser om krenkende adferd følges opp
- Tilbakemelding fra personalet til ledelsen på hva som er gjennomført
- Felles rutiner for å møte elever og håndtere situasjonen i skolegård og i klasserom

Elevenes stemme må komme tydelig fram. Dette skjer blant annet gjennom:

- Fast punkt på personalmøter
- Fast punkt i elevråd
- Fast punkt i klassen/klasse møte
- Fast punkt i ledelsesmøte
- Fast punkt i SU

Skolen ønsker en positiv og konstruktiv kommunikasjon med alle elevene og alle foresatte.

Tjensvoll skole ønsker å møte elever og foresatte på en positiv, støttende og konstruktiv måte. Vi ønsker åpen dialog med foresatte for sammen å skape en trygg og god skolehverdag for elevene våre. Ta raskt kontakt om dere opplever noe ugreit i forhold til ditt barns skolehverdag.

